

4. Korx-Cherba O. V. Osnovni napryamy` realizaciyi sy`stemnogo pidxodu u profesijnij diyal`nosti majbutn`ogo fitness-trenera / O.V. Korx-Cherba / Naukovy`j chasopy`s Nacional`nogo pedagogichnogo universy`tetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya # 15. Naukovo-pedagogichni problemy` fizy`chnoyi kul`tury` (fizy`chna kul`tura, sport). - Vy`pusk 3K1(57)15: zb. nauk. pracz` / Za red. G. M. Arzyutova. - K.: Vy`d-vo NPU imeni M. P. Dragomanova, 2015. s. 32-35.
5. Korx-Cherba O. V. Osnovni skladovi zmistu naukovo-doslidny`x robiz z fizy`chkogo vy`xovannya /O.V. Korx-Cherba / Visny`k Chernigiv`s kogo nacional`nogo pedagogichnogo universy`tetu. Ser.: Pedagogichni nauky`. Fizy`chne vy`xovannya ta sport, 112 (2),2013. s. 153-155.
6. Krucev`ch T.Yu., Bezverxnya G.V. Rekreaciya u fizy`chnij kul`turi rizny`x grup naselelnya: navch.posibny`k / T.Yu. Krecev`ch, G.V. Bezverxnya. – K.: Olimp. I-ra, 2010. – 370 s.: il.
7. Sy`stemny`j pidxid u profesijnij diyal`nosti trenera z fitnessu : navch. posib. /A. A. Bolyak, N. L. Bolyak, O. V. Korx-Cherba, P. M. Ky`zim. – Xarkiv : XDAFK, 2012. – 130 s.
8. Sajky`na E. G. Konceptual`nye osnovy podgotovky` specy`aly`stov po fy`tnesu v sovremennyx socy`okul`turnyx uslovy`yax: Monografy`ya. – SPb.: Y`zd-vo RGPU y`m. A.Y`. Gercena, 2007. – 393 s.
9. Slobozhaninov, P. A. Formuvannya profesijnoyi kompetentnosti majbutnix faxivciv z fitnessu ta rekreaciyi iz zastosuvannjam informacijno-komunikacijny`x tehnologij : avtoref. dy`s. ... kand. ped. nauk. 13.00.04 / Pavlo Andrijoyv`ch Slobozhaninov ; [Nauk. ker. S. Yu. Putrov] ; M-vo osvity` i nauky` Ukrainy` ; Nacz. ped. un-t imeni M. P. Dragomanova. - Ky`yiv, 2017. – 23 s.
10. Slobozhaninov P.A. Rekreaciyi iz zastosuvannjam informacijno-komunikacijny`x tehnologij: teorety`chny`j aspekt / P. A. Slobozhaninov, L. P. Sushhenko // Naukovy`j chasopy`s Nacional`nogo pedagogichnogo universy`tetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya 15 : Naukovo-pedagogichni problemy` fizy`chnoyi kul`tury` / fizy`chna kul`tura i sport : zb. nauk. pracz`. – Ky`yiv : Vy`d-vo NPU imeni M. P. Dragomanova, 2017. – Vy`p. 5K (86)– S. 308-311.
11. Sushhenko L.P. Profesijna pidgotovka majbutnix faxivciv fizy`chnogo vy`xovannya ta sportu (teorety`kometodologichny`j aspekt): Monografiya / L.P.Sushhenko – Zaporizhzhya: ZDU, 2003. – 442 s.
12. Tovt V.A., Marionda I.I., Sy`voxop E.M., Susla V.Ya. Teoriya i tehnologiyi ozdorovcho-rekreacijnoyi rukovoyi akty`vnosti. Navchal`ny`j posibny`k dlya vy`kladachiv i studentiv. – Uzhgorod, DVNZ «UzhNU», «Goverla». 2015. – 88 s.
13. Earle R. NSCA's essentials of personal training. NSCA Certification Commission; 2004. P. 162, 617.

УДК : 373.5.091.26:796.323.2

Костюк Ю. С.
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ
Хотенцева О. В.
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ УЧНІВ 5 – 9 КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ БАСКЕТБОЛУ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті особливу увагу приділено викладанню варіативного модуля «Баскетбол» у середній школі. Висвітлено основні положення навчальної програми з фізичної культури для учнів 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти, які недостатньо розкривають критерії оцінювання навчальних досягнень на уроках з баскетболу. Розроблено навчальні нормативи з розділу «Баскетбол» з урахуванням статевих-вікових особливостей, які передбачають 12-бальну інтегральну оцінку технічної підготовленості учнів середніх класів на уроках з баскетболу. Запропоноване комплексне оцінювання дає змогу вдосконалити навчальну програму з фізичної культури для учнів 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти.

Ключові слова: критерії оцінювання, учні, баскетбол, технічні дії, фізична культура, інтегральний показник.

Костюк Ю. С., Хотенцева О. В. Критерии оценки успеваемости учащихся 5 - 9 классов в процессе изучения баскетбола на уроках физической культуры. В статье особое внимание уделено преподаванию вариативного модуля «Баскетбол» в средней школе. Освещены основные положения учебной программы по физической культуре для учащихся 5 - 9 классов учреждений общего среднего образования, которые недостаточно раскрывают критерии оценки учебных достижений на уроках по баскетболу. Разработаны учебные нормативы по разделу «Баскетбол» с учетом половых и возрастных особенностей, которые предусматривают 12-бальную интегральную оценку технической подготовленности учащихся средних классов на уроках по баскетболу. Предложенное комплексное оценивание позволяет усовершенствовать учебную программу по физической культуре для учащихся 5 - 9 классов учреждений общего среднего образования.

Ключевые слова: критерии оценки, ученики, баскетбол, технические действия, физическая культура, интегральный показатель.

Kostiuk Yuliia, Khotentseva Olena. Criteria for evaluation of successes of 5 - 9 clients in the process of basketball study on physical cultural studies. In the article special attention is paid to the teaching of the variant module "Basketball" in high school. The main provisions of the physical education curriculum for students of the 5th-9th forms of general secondary education institutions that are insufficiently reveal the criteria for evaluating academic achievements in basketball lessons are highlighted.

The value of basketball in the system of physical education of schoolchildren as a complex means of physical development, health promotion, formation of vital skills and abilities, development of creative abilities and psycho-physiological

qualities is substantiated.

The physical education curriculum for students of grades 5-9 from the variation module "Basketball" was explored, which revealed that more complicated technical actions, such as a double step and a free throw, students begin to learn at the second year of studying basketball, that is, from the ninth class. In our study the study of basic technical techniques from the fifth class is proposed.

The training standards from the section "Basketball" have been developed taking into account gender-age characteristics, which include a 12-point integrated assessment of technical preparedness of secondary school students in basketball lessons. The proposed integrated assessment enables to improve the physical education curriculum for pupils of 5-9 classes of general secondary education institutions.

Key words: evaluation criteria, pupils, basketball, technical actions, physical culture, integral index.

Актуальність дослідження. Концепція модернізації освіти в Україні передбачає використання сучасних технологій для реалізації ідей навчання, підвищення ефективності та якості освітнього процесу. Процес реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), перехід на варіативні модулі вивчення різних видів спорту, згідно з новою навчальною програмою з фізичної культури для ЗЗСО 5 – 9 класів розширює можливості для зміцнення здоров'я школярів, їх фізичного вдосконалення та різнобічної фізичної підготовки [1, с. 44].

Баскетбол в системі фізичного виховання учнівської молоді є пріоритетним засобом для всебічного фізичного розвитку в широкому віковому діапазоні, розвитку в них основних рухових якостей, інтелектуальних здібностей та підвищення працездатності. Головне, що визначає його питому вагу в освітньому процесі з фізичного виховання, полягає в його цінності як комплексу, що вимагає одночасного прояву різноманітних рухових дій, фізичних, моральних і вольових якостей у школярів [4, с. 58].

Специфіка освітнього процесу з фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти висуває свої вимоги до оцінювання успішності учнівської молоді на уроках з баскетболу. У чинній програмі з фізичної культури для ЗЗСО учнів 5 – 9 класів, затвердженою наказом МОН від 23.10.2017 р. № 1407 недостатньо розкриті критерії оцінювання навчальних досягнень з варіативного модулю «Баскетбол». Тому, вирішення даної проблеми полягає в удосконаленні критеріїв оцінювання технічних умінь з урахуванням статево-вікових особливостей учнів середніх класів ЗЗСО на уроках з баскетболу.

Мета дослідження – розробити критерії оцінювання технічних умінь з баскетболу для учнів 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти.

Результати дослідження. Рівень технічної підготовленості учнівської молоді з баскетболу на уроках фізичної культури оцінюється за допомогою контрольних навчальних нормативів і вимог. Проте орієнтовні навчальні нормативи з розділу «Баскетбол», запропоновані розробниками державної навчальної програми з фізичної культури для учнів 5 – 9 класів, не дають у повній мірі інформацію про успішність засвоєння всіх рухових дій, які вивчаються в конкретному класі.

Враховуючи вище сказане, нами запропоновано інтегральне оцінювання успішності засвоєння учнями фізичних вправ у баскетболі відповідно до року вивчення. Так, інтегральний показник технічної підготовленості учня з баскетболу (ІПТПУБ) включає суму балів, отриману учнем за виконання чотирьох контрольних вправ: передачі м'яча (ПМ), ведення м'яча (ВМ), подвійного кроку (ПК), штрафного кидка (ШК) та обчислюється за формулою:

$$(ІПТПУБ) = ПМ + ВМ + ПК + ШК, \text{ бали.}$$

Запропонований інтегральний показник технічної підготовленості учнів з баскетболу виражається комплексно у 12-бальній системі та є домінуючим при оцінюванні навчальних досягнень з розділу «Баскетбол».

Контрольні нормативи та вимоги розроблялись відповідно до статі учня та року вивчення баскетболу. Результати, показані учнями за окремі контрольні вправи, оцінювалися за 3-бальною системою. Таким чином можна встановлювати рівень технічної майстерності кожного учня від початкового до високого (табл. 1–5). Так, згідно з таблицею показників учень може набрати від 1 до 3 балів, кожен з яких дає інформацію про рівень сформованості рухового вміння: 3 бали – високий рівень, 2 бали – середній рівень, 1 бал – низький рівень, нижчий результат не оцінюється. Так, низький рівень навчальних

досягнень знаходиться в межах: $\bar{X} - \sigma \leq \bar{X} < \bar{X} - \frac{1}{2}\sigma$, середній рівень – $\bar{X} - \frac{1}{2}\sigma \leq \bar{X} < \bar{X} + \frac{1}{2}\sigma$, високий

рівень – $\bar{X} + \frac{1}{2}\sigma \leq \bar{X} < \bar{X} + \sigma$. У випадку регресії результату, тобто, чим менший результат виконання вправи в

умовних одиницях, тим вище рівень її виконання, наступна градація: низький рівень – $\bar{X} + \sigma \leq \bar{X} < \bar{X} + \frac{1}{2}\sigma$, середній

рівень – $\bar{X} + \frac{1}{2}\sigma \leq \bar{X} < \bar{X} - \frac{1}{2}\sigma$, високий рівень – $\bar{X} - \frac{1}{2}\sigma \leq \bar{X} < \bar{X} - \sigma$.

Так, при оцінюванні техніки виконання передач двома руками від грудей у стінку надавалося 10 спроб. Ураховували влучність у коло діаметром 30 см з відстані 3 м. Не враховували ті передачі, при яких учень допускав слідуючи помилки: при передачі м'яч торкався підлоги; передача виконувалась на прямих ногах; руки зігнуті після виконання передачі.

Оцінювання техніки виконання штрафного кидка проводили таким чином: учні 5 та 6 класів виконували штрафний кидок з відстані 4,8 м від щита, тоді як учні сьомих, восьмих та дев'ятих класів – з відстані 5,8 м (стандартна лінія штрафного кидка). Надавалося 10 спроб. Оцінювали кількість влучень у кошик, звертаючи увагу на правильну техніку виконання.

Таблиця 1

Контрольні нормативи основних технічних дій з баскетболу для учнів 5 класу

Зміст навчального матеріалу з баскетболу	Стать	Рівень навчальних досягнень, бали		
		Низький	середній	Високий
		1	2	3
Передачі м'яча, бали (10 спроб)	хл.	2	3	4
	дів.	2	3	4
Штрафний кидок, бали (10 спроб)	хл.	1	2	3
	дів.	1	2	3
Подвійний крок, бали (10 спроб)	хл.	1	2	3
	дів.	1	2	3
Ведення м'яча 25 м, с	хл.	9,3	8,9	8,5
	дів.	9,6	9,2	8,8

Таблиця 2

Контрольні нормативи основних технічних дій з баскетболу для учнів 6 класу

Зміст навчального матеріалу з баскетболу	Стать	Рівні навчальних досягнень, бали		
		низький	середній	Високий
		1	2	3
Передачі м'яча, бали (10 спроб)	хл.	3	4	5
	дів.	3	4	5
Штрафний кидок, бали (10 спроб)	хл.	1	2	3
	дів.	1	2	3
Подвійний крок, бали (10 спроб)	хл.	2	3	4
	дів.	2	3	4
Ведення м'яча 25 м, с	хл.	8,8	8,4	8
	дів.	8,9	8,5	8,1

Оцінювання техніки виконання подвійного кроку проводили за таким тестом: учень під кутом 45° від лінії трьох очкового кидка (на вибір з правого чи лівого боку) вів м'яч до кошика. Виконував подвійний крок і кидок двома чи однією рукою в кошик. Надавалося 10 спроб. Зараховували кількість влучень при правильній техніці виконання. Не зараховували влучення при наступних помилках: зупинка після ведення; коліно не виносилося вгору-вперед в останньому кроці; зупинка між кроками.

Таблиця 3

Контрольні нормативи основних технічних дій з баскетболу для учнів 7 класу

Зміст навчального матеріалу з баскетболу	Стать	Рівні навчальних досягнень, бали		
		низький	середній	Високий
		1	2	3
Передачі м'яча, бали (10 спроб)	хл.	3	4	5
	дів.	3	4	5
Штрафний кидок, бали (10 спроб)	хл.	1	2	3
	дів.	1	2	3
Подвійний крок, бали (10 спроб)	хл.	2	3	4
	дів.	2	3	4
Ведення м'яча 25 м, с	хл.	8,8	8,4	8,0
	дів.	9,2	8,8	8,4

Таблиця 4

Контрольні нормативи основних технічних дій з баскетболу для учнів 8 класу

Зміст навчального матеріалу з баскетболу	Стать	Рівні навчальних досягнень, бали		
		Низький	середній	Високий
		1	2	3
Передачі м'яча, бали (10 спроб)	хл.	4	5	6
	дів.	4	5	6
Штрафний кидок, бали (10 спроб)	хл.	2	3	4
	дів.	2	3	4
Подвійний крок, бали (10 спроб)	хл.	3	4	5
	дів.	2	3	4
Ведення м'яча 25 м, с	хл.	8,2	7,8	7,4
	дів.	8,6	8,1	7,7

Таблиця 5

Контрольні нормативи основних технічних дій з баскетболу для учнів 9 класу

Зміст навчального матеріалу з баскетболу	Стать	Рівні навчальних досягнень, бали		
		низький	середній	Високий
		1	2	3
Передачі м'яча, бали (10 спроб)	хл.	4	5	6
	дів.	4	5	6
Штрафний кидок, бали (10 спроб)	хл.	2	3	4
	дів.	2	3	4
Подвійний крок, бали (10 спроб)	хл.	3	4	5
	дів.	2	3	4
Ведення м'яча 25 м, с	хл.	7,8	7,4	7,0
	дів.	8,1	7,7	7,3

При оцінюванні техніки ведення м'яча на швидкість виконувалось із лінії старту до лінії фінішу на відстані 25 м. Оцінювали час виконання вправи в секундах за умови правильної техніки виконання. Знімали по одному балу за неправильну техніку виконання, а саме: шльопання по м'ячу; надто високий відскок м'яча; недостатній нахил тулуба.

Таким чином, досліджуючи навчальну програму з фізичної культури для учнів 5 – 9 класів з варіативного модулю «Баскетбол», бачимо, що більш складні технічні дії, такі як подвійний крок і штрафний кидок, учні починають розумівати на другому році вивчення баскетболу, тобто з дев'ятого класу. Нами запропоновано вивчення основних технічних прийомів з п'ятого класу. Розроблені критерії оцінювання дозволяють доповнити та вдосконалити шкільну програму з фізичної культури для учнів 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти [3, с. 62].

У системі ЗСО залежно від ступеня оволодіння навчальним матеріалом розрізняють чотири рівні його засвоєння та вміння оперувати ним: початковий (1-3 бали), середній (4-6 балів), достатній (7-9 балів) і високий (10-12 балів). Критерії дають змогу здійснювати оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною системою.

Нами розроблено систему педагогічного контролю навчальних досягнень учнів середніх класів з баскетболу шляхом інтегрального оцінювання технічної підготовленості за критеріями сформованості окремих рухових умінь для учнів кожного класу та статі.

Так, наприклад, семикласник показує такі результати у виконанні технічних прийомів баскетболу: ведення м'яча – 9,0 с, що відповідає середньому рівню навчальних досягнень (2 бали), подвійний крок – 3 рази, що відповідає високому рівню навчальних досягнень (3 бали), штрафний кидок – 2 рази, що відповідає середньому рівню навчальних досягнень (2 бали), та передача м'яча – 9 разів, що відповідає високому рівню навчальних досягнень (3 бали). Для обчислення інтегральної оцінки технічної підготовленості сумуємо отримані учнем бали: $2+3+2+3=10$ балів. Таким чином, за вивчення навчального матеріалу з розділу «Баскетбол» учень отримує 10 балів за 12-бальною системою, що відповідає високому рівню компетенції та якісній оцінці «відмінно».

Крім наведених тестів, учитель з фізичної культури повинен перевіряти теоретичні знання учнів з баскетболу, до яких відносять знання про правила гри, історію розвитку баскетболу, організацію та проведення змагань, суддівство, значення гри та її вплив на організм, розвиток необхідних рухових якостей тощо.

Проте володіння учнями прийомами гри в баскетбол ще не означає, що вони вміють грати. Процес навчання баскетболу є набагато складнішим у порівнянні з іншими видами фізичних вправ, тому що потребує вивчення цілого комплексу мікроструктурних компонентів ігрової діяльності [2, с. 38]. Тому, найбільш об'єктивно знання про рівень володіння учнями матеріалом з баскетболу дає вчителю спостереження за активністю та діяльністю школяра під час самої гри, так як у гри виявляються і знання, набуті учнем, і його вміння раціонально використовувати технічні елементи в постійно змінних умовах.

Висновки. Розроблено критерії оцінювання основних технічних дій з баскетболу для учнів 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти з урахуванням статево-вікових характеристик, які передбачають 12-бальну інтегральну оцінку технічної підготовленості учнів з баскетболу, яка є домінуючою при оцінюванні навчальних досягнень з розділу «Баскетбол». Запропоноване комплексне оцінювання вдосконалює навчальну програму з фізичної культури для учнів середньої школи та є складовою вдосконалення освітнього процесу з фізичного виховання для учнівської молоді в закладах загальної середньої освіти.

Література

1. Кузін В. В. Баскетбол: початковий етап навчання / В. В. Кузін, С. А. Полієвський. – М. : Фізкультура і спорт, 1999. – 133с.
2. Максимів Г. З. Визначення сутності поняття «вміння учня грати в баскетбол» / Г. З. Максимів // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 2. – С. 37 – 39.
3. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407).
4. Тимошенко О. В. Основи теорії та методики викладання спортивних і рухливих ігор : навч.-метод. посіб. (для студ. пед. ВУЗів зі спец. "Фізичне виховання") / О. В. Тимошенко [и др.] ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. - К. : 2003. - 213 с.

References

1. Kuzin V. V. Polievsky S. A. (1999) "Basketball: the initial stage of education" Moscow : Physical Culture and Sport. 133

р.

2. Maksimov G. Z. Determination of the essence of the concept of "pupil's ability to play basketball" / G. Z. Maksimov // The theory and methods of physical education. - 2006. - No. 2. - P. 37-39.

3. Educational program for physical education for general educational institutions 5-9 classes (approved by the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 23.10.2017 number 1407).

4. Tymoshenko O. V. Fundamentals of the theory and methodology of teaching sports and mobile games : teaching method. manual (for students of high schools of special education "Physical education") / O. Tymoshenko [and others]; National Pedagogical Dragomanov University - K. : 2003. - 213 p.

УДК 615.8:797.2.071.2-056.26

Кравченко І. П.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СПОРТСМЕНІВ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ В СПОРТІ ІНВАЛІДІВ

На підставі теоретичного аналізу сучасних підходів до психологічного супроводу спортивної діяльності спортсменів високої кваліфікації визначено невід'ємність реабілітаційного супроводу спортивної діяльності у складовій системі підготовки осіб з порушеннями психофізичного розвитку в спорті інвалідів, що актуалізує врахування ключових теоретичних положень сучасної системи підготовки спортсменів.

Основою формування психологічної готовності спортсменів до змагальної діяльності є інтелектуальний розвиток, емоційна зрілість і соціалізація. Разом з розвитком здатності максимізувати фізичні можливості забезпечують вдосконалення механізмів підготовки до змагань спортсменів-інвалідів з різними вадами, що сформувалися в сукупності їх техніко-тактичної, функціональної і психологічної підготовленості. Психологічна підтримка тренувань і змагальної діяльності спортсмена по психофізичному розвитку передбачає розробку інноваційних методик. Ці методики мають забезпечити формування їх готовності до відповідальних змагань.

Ключові слова: спорт інвалідів, психологічна підготовка, готовність, спортивна діяльність.

Кравченко И.П. Современные аспекты физической реабилитации в восстановлении работоспособности спортсменов с нарушениями психофизического развития в спорте инвалидов.

На основании теоретического анализа современных подходов к психологическому сопровождению спортивной деятельности спортсменов высокой квалификации определена неотделимость реабилитационного сопровождения спортивной деятельности в составляющей системе подготовки лиц с нарушениями психофизического развития в спорте инвалидов, что актуализирует учет ключевых теоретических положений современной системы подготовки спортсменов.

Основой формирования психологической готовности спортсменов к соревновательной деятельности является интеллектуальное развитие, эмоциональная зрелость и социализация. Вместе с развитием способности максимизировать физические возможности обеспечивают совершенствование механизмов подготовки к соревнованиям спортсменов-инвалидов с различными нарушениями, которые сформировались в совокупности их технико-тактической, функциональной и психологической подготовленности. Психологическая поддержка тренировок и соревновательной деятельности спортсмена по психофизическому развитию предполагает разработку инновационных методик. Эти методики должны обеспечить формирование их готовности к ответственным соревнованиям.

Ключевые слова: спорт с ограниченными возможностями, психологическая подготовка, подготовленность, занятия спортом.

Kravchenko Inna. Modern aspects of physical rehabilitation in restoring the efficiency of athletes with disorders of psychophysical development in the sport of the disabled. *Based on the theoretical analysis of modern approaches to psychological support sports activities qualifications defined psychological preparation practical aspects of psychophysical development violation athletes in disabled sports. Psychological readiness of athletes with disabilities is considered as a factor in sport victories. Psychological readiness due to specific psychological characteristics of the athletes. These features include emotional and volitional stability, ability to mobilize, psychological endurance in terms of fatigue growth and exhaustion, self-control, determination, will to win, sports rage, active self-regulation. The formation basis of psychological readiness of athletes to competitive activity is intellectual development, emotional maturity and socialization. They, together with the development of the ability to maximize the physical capabilities provide improved mechanisms Competition preparation of disabled athletes with blurred vision, movement dysfunctions, mental formed a set of their technical and tactical, functional and psychological readiness. Psychological support training and competitive activities of athlete's psychophysical development involves the development of innovative techniques. Those methodic need to provide formation of their readiness to responsible competitions.*

Key words: disabled sport, psychological preparation, readiness, sport activities.

Постановка проблеми. Встановлено, що в останні десятиріччя особлива увага приділяється проблемі соціальної та фізичної реабілітації спортсменів із порушеннями психофізичного розвитку засобами адаптивного фізичного виховання та спорту з метою відновлення їхнього здоров'я, залучення до суспільно-корисної діяльності. Повне відновлення працездатності інвалідів та їхнє повернення до попередньої професійної діяльності спостерігається винятково рідко. З